

Ohlédnutí za pobytem v Salcburku ZS 2025/2026

Už jako student gymnázia jsem měl možnost zúčastnit se několika pobytů v rámci programu Erasmus a dnes je to více než pět let od doby, kdy se vybraná skupinka lidí napříč ročníky postupně vydala do Německa, Irska a Velké Británie. Tyto výjezdy nelze příliš srovnávat s klasicky vysokoškolským Erasmem – byly to týden až deset dní trvající a vesměs poznávací pobyty – ovšem právě tato prvotní zkušenost byla jedním z impulsů, proč jsem se později v rámci studia na univerzitě rozhodl využít možnosti studovat v zahraničí.

Druhou motivací byly i zkušenosti kolegů a kamarádů, kteří si již Erasmem prošli a vždy na tento zážitek vzpomínali pozitivně. Silným faktorem byla nakonec i propagace výjezdů ze strany naší katedry, respektive obou kateder, na kterých studuji. Jak vyučující z Katedry dějin umění, tak z Katedry historie, se nás opakovaně snažili nadchnout pro zahraniční pobyt jakéhokoliv typu.

Když jsem tedy na konci roku 2024 prožíval jakousi osobní krizi a shodou okolností znovu slyšel o možnosti výjezdu, rozhodl jsem se, že to zkusím – tato volba měla do budoucna naprosto změnit mé myšlení a životní rozhled. Ve výběru místa pobytu vyhrála čistá nostalgie, ale taky praktické hledisko. Italská města, ačkoliv nesmírně důležitá pro náš obor, nepřipadala s mými naprosto nulovými znalostmi italštiny v úvahu. Polsko, kde absolvovali Erasmus dva moji kamarádi, na mě zase působilo jako příliš blízké českým podmínkám, jaksi málo „exotické“. Rozhodl jsem se tedy oprášit znalosti němčiny, ve které jsem na gymnáziu exceloval, vzpomněl si na několik zim strávených v Alpách, nebo skvělý zájezd s dětským orchestrem ZUŠ v Kroměříži, a volba padla na Salcburk.

Výběrové řízení proběhlo hladce a po všech formalitách, které bylo potřeba vyřešit od března až do začátku nového semestru v zahraničí (a že jich nebylo zrovna málo), jsem se 22. září 2025 ocitl na salcburském nádraží poměrně zmatený a vyděšený, co že jsem si to vlastně udělal. Asi každý student v zahraničí by potvrdil, že prvních pár dní v novém městě je poměrně chaotických, a to i když dané místo člověk už zná. Typicky jde o neustálou oscilaci mezi dořešením papírování na úřadech, snahou poznat co nejrychleji své okolí a školu a zároveň se seznámit s novými lidmi, z nichž některé poté, co seznamovací období proběhne, už člověk potká maximálně jednou dvakrát na ulici nebo kampusu.

Já jsem měl jistou výhodu: Salcburk jsem už trochu znal, a navíc nemám špatný orientační smysl, takže jsem jako první lokalizoval kavárnu a pár dalších míst, která jsem následně s kamarády, které jsem získal poměrně záhy, navštěvoval po celý zbytek semestru. Často se říká, že zahraniční pobyty mají tři fáze – první měsíc tvoří fáze seznamovací, o které

píšu výše. Poté s nově získanými známými člověk cestuje a opravdu poznává přírodu a památky nového místa, a nakonec přijde zahraničními studenty tolik obávané zkouškové.

Já jsem poznával hlavně Salcburk s jeho fascinujícím uměleckým bohatstvím. Nabízelo by se říci, že člověka nejvíce uchvátí tamější barokní architektura, všechny ty pompézní paláce a kostely, nebo samotný hrad, tyčící se nad údolím, ale mně se podvědomě (a to opravdu každý den) kradlo do mysli něco jiného. Kdykoliv jsem šel do školy ze čtvrti Schallmoos, kde jsem bydlel, několikrát mě během cesty udeřilo přímo do nosu urbanistické řešení celého města. Salcburk by působil naprosto jinak, pokud by v průběhu historie části všech kopců obklopujících město, postupně neodtěžili velmi specifickým způsobem, který je dodnes viditelný na každém rohu. Když se člověk prochází starým městem, občas narazí na domovní řadu a za ní zpevněné úbočí kopce ve sklonu skoro devadesáti stupňů k ulici, ve které dané domy stojí. Je to věc, na kterou se dá rychle zvyknout, ale přesto je to urbanistické specifikum, kterého si jako historik umění nelze nevšimnout.

Po této odborné glose je ovšem důležité zaměřit se hlavně na rakouské univerzitní prostředí a zvyklosti, které mi, abych byl upřímný, možná vyhovovaly více než ty české, protože vyžadovaly více aktivity a nasazení pro studium. Už při sestavování rozvrhu jsem pamatoval na to, že moje znalosti němčiny nejsou perfektní, takže jsem si vybral i část předmětů v angličtině, aby mě stále znatelná jazyková bariéra tolik nestresovala. Prakticky laděný uměnovědný seminář, v němž jsme se zabývali tvorbou výstavy pro klášter St. Lambrecht, vzdálený asi dvě a půl hodiny od Salcburku, byl ale paradoxně asi nejpřínosnějším předmětem, přestože jsem z něj měl na začátku největší respekt. Z německých předmětů jsem absolvoval ještě přednášky na téma dějin památkové péče a dějin fotografie. Tyto kurzy můj oborový rozhled obohatily hlavně svým obsahem a u památkové péče i poutavým stylem přednášení. Čtyři další předměty v angličtině byly tematicky různé – od enviromentální, přes literární až k angloamerické historii. Zde jsem vybíral hlavně tak, abych získal vhled do témat, která jsem do té doby vnímal a orientoval se v nich jen okrajově. Nakonec jsem ani jeden z předmětů neměnil a všechny úspěšně zakončil ve zkouškovém období.

Toho jsem se sice poměrně bál, přece jen člověk předměty v jiném, než mateřském jazyce neplní každý den, ale všemu jsem věnoval dostatek času, a tak mi zkoušky vyšly na první pokusy. Poslední test jsem absolvoval ještě den před odjezdem, který naštěstí proběhl hladce, a toto krátké ohlédnutí píšu dva týdny nato. Závěrem je potřeba říci, že kromě všeho papírování okolo (které je bohužel potřebné), jsem si svůj pobyt opravdu užil. Každý, kdo má motivaci a možnost do zahraničí vyjet, by tak měl učinit – je to zážitek, který člověka obohatí na celý život.